

BIBLIOTEK
SYSTEMER

Infobrev 1 / 2023

Velkommen til Brukermøte i Bergen 25. og 26. april

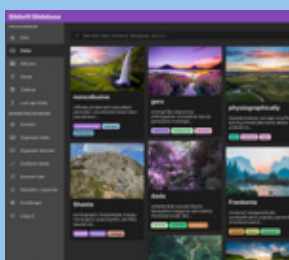
Bibliofil-foreningen inviterer til årets Brukermøte i Bergen 25. og 26. april.

FRI meråpent på Brandbu
LES MER PÅ SIDE 3

Regionale Bibliofil-samlinger
LES MER PÅ SIDE 5

Bildebase i ny drakt
LES MER PÅ SIDE 6

Årets Brukermøte arrangeres i Bergen.

Vitamininnsprøyting

En god og kontinuerlig kontakt med bibliotekene er viktig for oss og for utviklingen av BiblioFil. Det er gjennom denne kontakten vi får tilbakemelding fra dere kunder på hva som fungerer bra - hva som kan bli bedre og hvordan vi kan utvikle BiblioFil slik at det blir et enda nyttigere verktøy for dere som jobber på biblioteket og for alle som bruker det. Vi har mange forskjellige kanaler for kontakt, og vi opplever at hver kanal har sine unike fortrinn. Det er ulike digitale kanaler og flere typer fysiske møter som alle gir oss litt forskjellig perspektiver og kontaktmuligheter.

De regionale samlingene er eksempel på fysiske møter vi har stor nytte av og setter stor pris på. De framstår som en god blanding av besøk på et bibliotek, kurs og møte, men først og fremst er det en arena der de ansatte fra bibliotekene i en region kan samles og snakke sammen. Disse samlingene fungerer svært godt. Det kan være mange grunner til det. En åpenbar grunn er tid. Man har avsatt blank og ubrukt tid til kun å delta på samlingen. Dette er ikke noe man må gjøre innimellom på ei vakt, eller etter arbeidstidens slutt. Med tid kun for samlingen, kan man konsentrere seg fullt og helt om det som skjer der.

Et annet moment er at deltakerne kommer fra samme region, og mange kjenner hverandre godt fra før. Det er trygge omgivelser hvor det ikke oppleves så skummelt å ta ordet og prate om ting man lurer på. Det finnes virkelig ingen dumme spørsmål, og det kan finnes mange forskjellige måter å løse en arbeidsoppgave på. Dette kan gi opphav til gode diskusjoner og læring også for de som egentlig ikke lurte på akkurat dette spørsmålet. Det er gjerne betydelig erfaring og kompetanse i bruk av BiblioFil blant deltakerne, og dette gir fruktbare diskusjoner. Skillet mellom de som får hjelp og de som gir hjelp kan viskes ut. I det ene øyeblikket kan du være den som lurer på noe, i det neste være den som forklarer hvordan du har løst en problemstilling. Sammen kan man spille ball og klemme ut ønsker til nye smarte funksjoner. Slike ønsker hører vi gjerne om! Regionale samlinger kan også ha positive effekter ut over selve samlingen. Det man har gjort én gang med godt resultat, er fristende å gjenta. Terskelen for å dra i gang nye regionale samlinger senere er senket. På samlingene blir man også godt kjent, og det er lettere å kontakte kolleger ved andre bibliotek når man er tilbake i hverdagen.

Vi har deltatt på tre regionale samlinger de siste månedene og alle har vært svært lærerike for oss. I tillegg til å delta i samtalen, har vi kunnet svare på spørsmål og fortelle om nye funksjoner som har kommet på plass den siste tida. På disse samlingene i Flekkefjord, Lillehammer og Elverum har det til sammen vært 40 deltakere fra 20 bibliotek. Vi har stor tro på de regionale samlingene, så om du leker med tanken på å dra i gang en slik aktivitet i din region, så ta gjerne kontakt med oss. Vi har gode råd og tips og deltar gjerne på første samling!

De regionale samlingene er vitamininnsprøytinger for oss!

Jeg beklager!

Artikkelen «Hvordan temme anbudskonkurranser» i InfoBrev nr. 3/2022 framstår uheldig, og jeg har forståelse for at den har skapt reaksjoner. Denne artikkelen er basert på et foredrag, og i overgangen fra foredrag til artikkel har flere ting gått galt. Resultatet ble en artikkel som inviterte til misforståelser, og hvor både tittel og vinkling ble helt feil. Jeg beklager at denne artikkelen ble publisert.

Ola Thori Kogstad, daglig leder

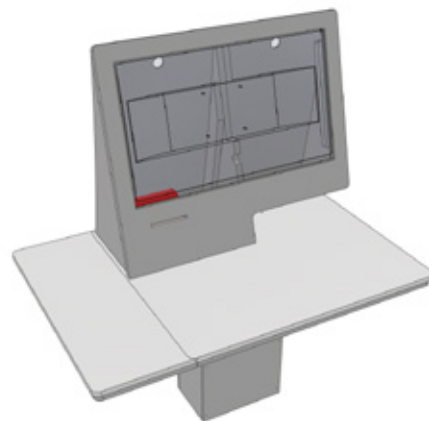
Frida for alle

Frida selvbetjeningsautomat leveres med et lekkert og moderne grensesnitt, men fungerer per i dag kun mot BiblioFil biblioteksystem. Vi jobber for tiden med å integrere programvaren for Frida mot andre biblioteksystem (i første omgang Quria), men da med noe redusert funksjonalitet. Grunnen til at vi ikke kan levere full funksjonalitet mot andre biblioteksystem, er at det ikke finnes åpne API/grensesnitt som vi kan benytte oss av. Grunnfunksjonene som automatene bruker i dag vil kunne videreføres i Fridas nye grensesnitt, men akkurat hvilke ekstra funksjoner som er tilgjengelig vil variere mellom hvert enkelt biblioteksystem.

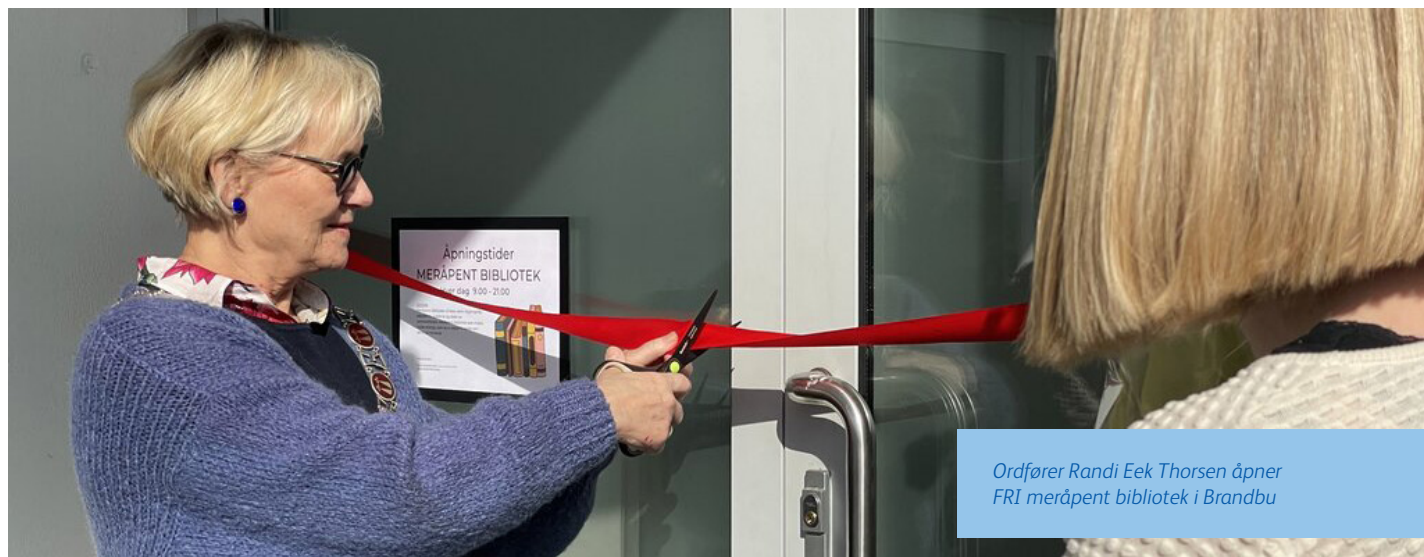

Frida er populær! Vi opplever stor etterspørsel etter Frida, snart vil den også kunne brukes av bibliotek som bruker andre biblioteksystem. Her er Nils Petter Halvorsen og Allan Villadsen i gang med å klargjøre automater som skal leveres til kunder.

Ønsker dere bredere bordplate på Frida?

Vi kan nå levere en ekstra bordplate på 20 cm, som er enkel å ettermontere på den eksisterende bordplaten.

Ordfører Randi Eek Thorsen åpner
FRI meråpent bibliotek i Brandbu

FRI meråpent på biblioteket i Brandbu

Tekst: Stine Andrea Heggen, biblioteksjef Gran bibliotek.

Foto: Kine Vik-Erstad, Gran kommune

Gran kommune har hovedbibliotek i Gran, og en bibliotekfilial i Brandbu. Og det er nettopp filialen i Brandbu som har fått FRI meråpent etter at en mulighet åpenbarte seg våren 2021. Vi investerte i den enkleste utgaven av FRI meråpent. Det er overvåkningskamera kun ved inngangspartiet, og vi har ikke alarmportaler.

Mandag 21. mars 2022 var det offisiell åpning av meråpent bibliotek. Da var ordfører Randi Eek Thorsen til stede for å gratulere med dagen og erklære biblioteket for meråpent. Hun gratulerte blant annet med et mer tilgjengelig bibliotektilbud. Videre snakket hun om biblioteket som et viktig samlingspunkt og en kilde til kunnskap. Meråpent bibliotek er et suverent tilbud og det blir spennende å høre hvordan dette blir mottatt, sa ordføreren i sin tale. Deretter fikk hun være den første som logget seg offisielt inn i biblioteklokalet.

Biblioteksjef Stine Andrea Heggen er travelt opptatt med å registrere nye meråpent-brukere

FRI meråpent har vært en suksess fra dag én. Selv om besøket holder seg stabilt i betjent åpningstid, er det mange som benytter anledningen til å stikke innom i meråpent åpningstid, noe som har ført til økte besøkstall. Ordningen er basert på tillit. Det har nå gått flere måneder etter åpning, og erfaringene er udelt positive. Folk oppfører seg bra, og det er alltid ryddig og fint når vi kommer på jobb. Avisene blir tatt inn av avisleserne, og sorteres finere enn jeg hadde gjort det selv! Siden vi ikke har alarmportal og kameraovervåking har vi 18-årsgrense, men vil vurdere å senke grensen til 15 år etter hvert.

Hovedbiblioteket på Gran er et kombinasjonsbibliotek med videregående skole, og elevene er i biblioteket hele dagen. Dermed var ikke overgangen til meråpent bibliotek på Brandbu stor, det er bare hyggelig at det sitter folk og leser avisen når vi kommer på jobb. Meråpent bibliotek har rett og slett vært en stor suksess her i Brandbu, og folk viser tydelig at de setter pris på tilbudet!

Biblioteket i Brandbu

Bergen offentlige bibliotek er vertskap for årets Brukermøte.

Velkommen til Brukermøte i Bergen 25. og 26. april

Brukermøte er lagt til Thon Hotel Rosenkrantz i hjertet av Bergen sentrum, vi starter med lunsj kl. 12.00 på tirsdag og avslutter Brukermøte ca. kl. 15.00 på onsdag. I forkant av Brukermøte avholder bibliotekarene i Bibliotek-Systemer kurset: "Hvor *#*#* finner jeg....?" Det blir tatt utgangspunkt i innmeldte problemer og i tillegg blir det vist nyttige funksjoner i BiblioFil. Det vil være mulighet for å stille spørsmål underveis i kurset.

Tirsdag kveld blir middagen servert på Bergens eldste restaurant: Bryggeloftet & Stuene restaurant.

Påmeldingsfrist er 21.mars, du finner påmeldingsskjemaet og programmet for Brukermøte her: <https://arbeidsutvalget.no>

I løpet av Brukermøte skal vi besøke Bergen Offentlige Bibliotek. Bergen offentlige bibliotek er Norges nest største folkebibliotek og ble grunnlagt i 1872. Hovedbiblioteket holder til i en vakker steinbygning som stod ferdig i 1917, da hadde biblioteket holdt til i byens Bazar (bedre kjent som Kjøttbasaren) under stadig trangere forhold siden 1877. I 2000 og 2011 ble denne bygningen utvidet med utgangspunkt i arkitekt Olaf Nordhagens opprinnelige tegninger.

I dag har Bergen offentlige bibliotek 9 filialer i bydelene og drifter bibliotektenestene i Bergen fengsel og Bjørgvin fengsel. De siste årene har biblioteket åpnet flere nye filialer: Sletten Biblab i 2019, Laksevåg bibliotek i 2020 og Ny-Krohnborg fellesbibliotek i 2022 - samtlige filialer har et sterkt fokus på gjenbruk i innredningen og planleggingen var et samarbeid mellom Bergen offentlige bibliotek, lokalbefolkningen og ulike interesseforeninger i bydelene.

Om Bergen

Byen mellom de syv fjell, Vestlandets hovedstad og Nordens paradis – kjært barn har mange navn. I Bergen sentrum er avstandene små, man kan lett spasere fra Nordnesparken til Stadsporten på en halv time, med Fløybanen eller Ulriksbanen er veien kort til fine turopplevelser og en strålende utsikt over Bergen. Øvregaten, Marken, Fisketorget, Bryggen og Torgallmenningen byr alle på spennende opplevelser, enten det er arkitektur, kultur eller shopping som frister.

Bergen er formet av en rekke bybranner, den største i 1916, da store deler av Bergen sentrum ble lagt i aske. Bryggen i Bergen, et lite steinkast fra Hotell Rosenkrantz, består stort sett av bygninger som overlevde bybrannen i 1702 og er med på UNESCOs verdensarvliste. Bryggen har ved flere anledninger vært truet av sanering, både da bygningene ble skadet i en sprengningsulykke i 1944 og av brann i 1955. Fortsetter man forbi Bryggen kommer man til Bergenhus festning som består blant annet av Rosenkrantz-tårnet og Håkonshallen. Tårnet er oppkalt etter Erik Ottesen Rosenkrantz som var lensherre på festningen 1560-1567. Håkonshallen ble oppført av Håkon Håkonsson som kongebolig og festhall. Rett utenfor festningsmurene finner man Kongen som i dag brukes til store utendørskonsserter. Et par minutters gange fra Bergenhus festning ligger Mariakirken, som regnes som Bergens eldste intakte bygning – stort sett uendret siden 1270-tallet. Her kunne man også låne bøker så tidlig som i 1317.

Bergenserne liker å skille seg litt ut, vi har ikke 17. mai tog, men prosesjon, her har vi verdens største pepperkakeby og verdens høyeste tønnebål på St. Hans, bare for å nevne noe. Og hvis du tar Bybanen fra Flesland til sentrum er du innom både Paradis og Florida på veien.

Regionale Bibliofil-samlinger

På Brukermøte i Narvik høsten 2021 reklamerte vår bibliotekar Monica Skybakmoen for de regionale Bibliofil-samlingene hun startet opp den gang hun var biblioteksjef på Elverum. I perioden 2014 til 2019 ble det to ganger årlig arrangert samlinger for Bibliofil-bibliotek i Hedmark. På samlingene diskuterte deltakerne Bibliofil-relaterte spørsmål og utfordringer og dette ble en suksess.

Vi i Bibliotek-Systemer ønsker oss flere slike samlinger! Dette erstatter ikke kurs og nødvendig opplæring, men er et viktig supplement til dette. Her er det ikke en "lærer" som skal stå ved kateteret og undervise, men dere som bruker Bibliofil som skal dele deres kunnskap og erfaringer med andre. Samtidig som det kan dukke opp ønsker eller behov som vi bør få vite om. På slike samlinger får man tips til innstillinger som gjør hverdagen enklere og man får kjennskap til nye - og gamle - funksjoner man ikke visste om.

I løpet av det siste halvåret har vi vært med på tre slike regionale samlinger, og vi deltar gjerne på flere! To av disse tok vi initiativ til, mens den tredje ble initiert av bibliotekene selv. På alle disse samlingene var en av våre bibliotekarer representert og viste nyheter i Bibliofil og svarte på spørsmål.

Fornøyde deltakere på samling i Flekkefjord i november.

Deltakere på regional samling i Elverum.

Fra den regionale samlingen på Lillehammer bibliotek.

I november tok biblioteksjefen i Flekkefjord, Kirsten Moi Øvstedal, initiativ til en regional Bibliofil-samling og inviterte Bibliotek-Systemer til å delta. Det ble en god samling, hvor det var mange deltakere og det ble delt både erfaringer og utfordringer, vi fikk også tipset deltakerne om nyttige funksjoner og smarte løsninger i Bibliofil.

I slutten av januar tok vi i Bibliotek-Systemer initiativ til samlinger i Elverum og på Lillehammer. Vi inviterte alle bibliotekene i regionen og fikk to godt besøkte samlinger. På samlingene var både små og store bibliotek representert. Vi startet med en "ordet fritt"-runde rundt bordet hvor alle fikk presentert seg og sagt litt om sitt forhold til Bibliofil. I løpet av denne runden dukket det opp spørsmål og kommentarer - og vips var samtalen i gang. Noen bibliotek hadde notert ned spørsmål på forhånd, mens mye dukket opp underveis. Vårt inntrykk er at deltakerne fikk stort utbytte av samlingen, de fikk svar på akkurat det de lurte på og mer til. De fikk kommet med innspill og spørsmål, samt utvekslet erfaringer med andre brukere av Bibliofil.

Hvordan dette ble løst rent praktisk:

- Vi valgte et sted hvor flest mulig hadde kortest mulig reisevei og kontaktet biblioteket for å høre om de kunne være vertskap for samlingen
- Vi inviterte aktuelle bibliotek i nærheten (man trenger ikke bry seg om fylkesgrenser!)
- Samlingene varte i 3 timer
- Det var enkel bevertning. Kaffe/te, frukt, kjeks ol
- Samlingen var gratis å delta på

All kundekontakt er verdifull! Regionale samlinger er en fin måte å møte flere kunder på, hvor kundens spørsmål og behov er i fokus. Selv om samlingens mål ikke er "opplæring" i tradisjonell forstand, er det i høyeste grad lærerikt å delta, ikke minst å få tips fra andre som bruker Bibliofil. For oss som jobber med å utvikle Bibliofil er det også verdifullt å høre om hvordan systemet faktisk fungerer i hverdagen. Det er dere som bruker systemet som vet hvor skoen trykker!

Ønsker dere hjelp til å få i gang en regional samling - eller vil tipse oss om at en slik samling vil være fint i nettopp deres region - er det bare å ta kontakt med oss!

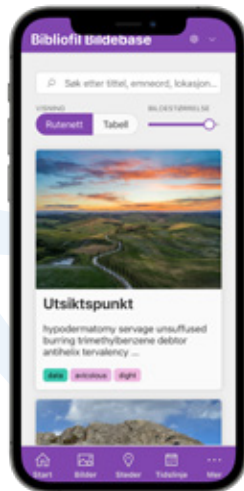
Bildebase i ny drakt

I samarbeid med en håndfull bibliotek jobber vi nå med å lage ny bildebase i Bibliofil. Løsningen lages med et kraftig og fleksibelt rammeverk som etter hvert vil kunne utvides til en mediebase som også kan støtte lyd, video og andre filtyper.

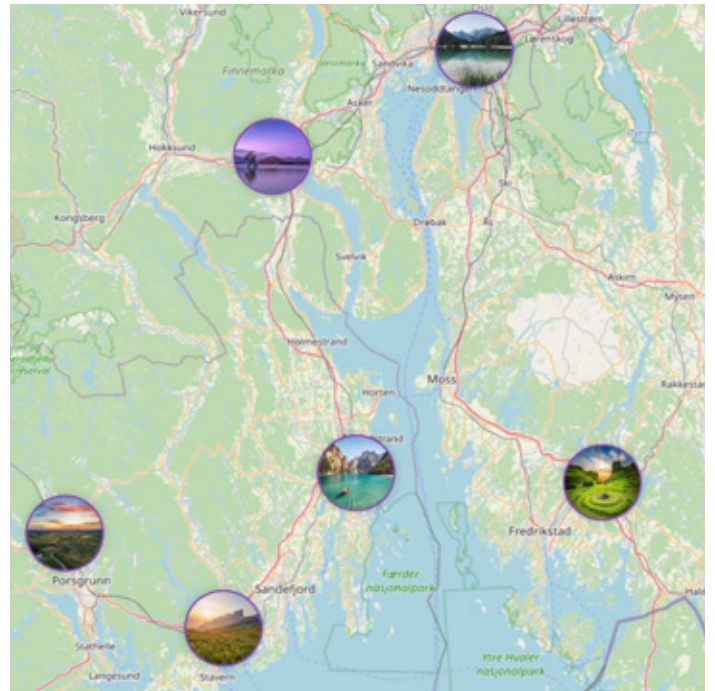
Den nye bildebasen blir en moderne løsning med kraftige muligheter for katalogisering, organisering og presentasjon av bildene. Det er lett for brukerne å finne og se bildene i en visning som passer med deres behov. Ansatte kan velge ut samlinger av bilder som skal framheves spesielt – for eksempel i bildekarusell på forsiden.

Det er mulig å se bildene både i tabell-, tidslinje- og kartvisning, og i de ulike visningene er det mulig å tilpasse hva slags data man ser – og hvordan man kan se det.

Løsningen støtter bidrag fra publikum ved at besøkende kan laste opp bilder og foreslå metadata. For bilder som har innebygd metadata (EXIF), støtter løsningen automatisk stedstagging med forslag på norske stedsnavn.

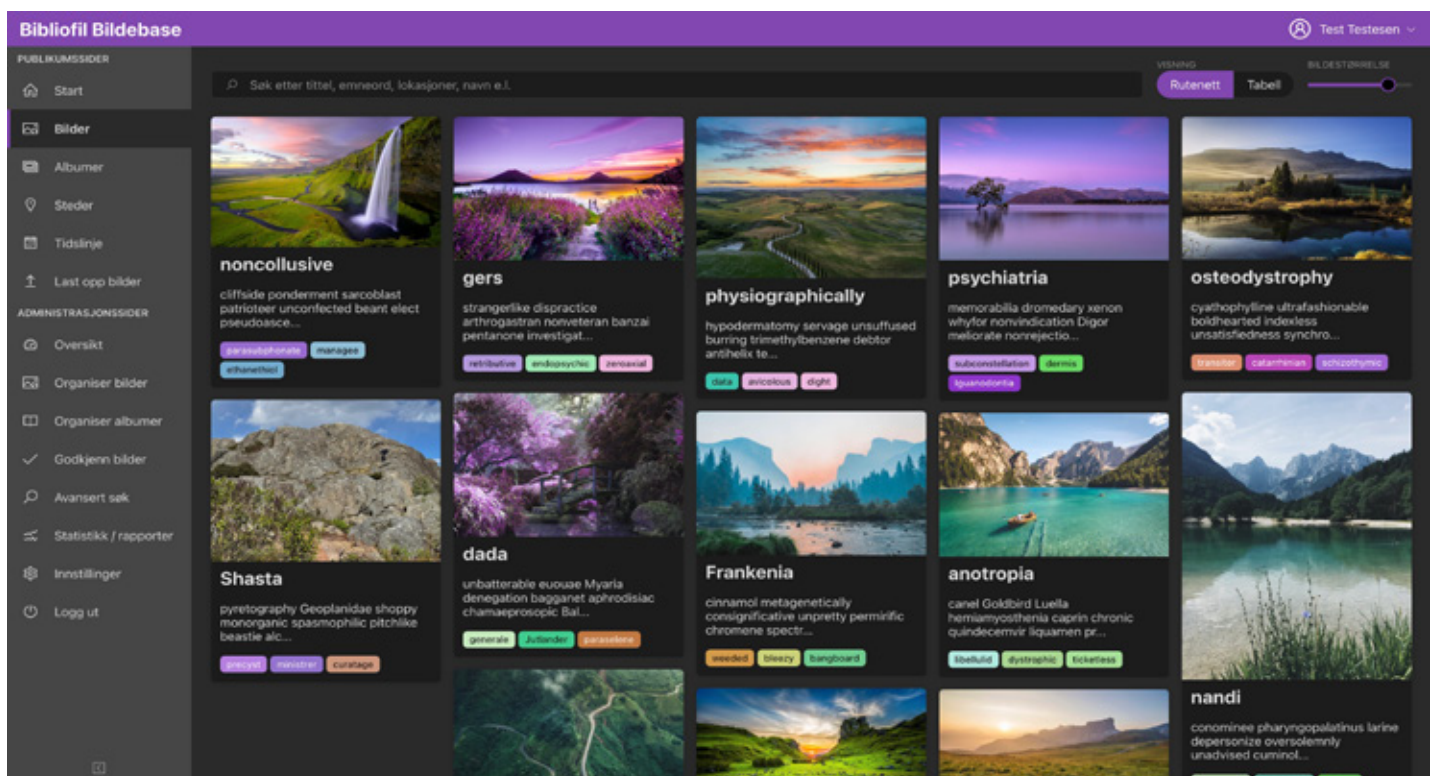

Det legges stor vekt på å lage en løsning som er fullgod på mobil og mindre skjermer.

I kartvisning kan løsningen vise hvilket område bildene er blitt tatt i.

Vi gleder oss til å utvikle den nye bildebasen videre og presentere den for våre kunder senere i år.

Brukeren kan søke, liste opp og se detaljer om bilder på mange ulike måter. Det finnes mange muligheter for egen tilpassing av visningen.

Nytt fra BiblioFil – Levende rapporter

Såkalte “levende rapporter” var den spede begynnelsen på BiblioFil i nettleseren. Med et nettbrett eller en smarttelefon kan man ta med seg BiblioFil rundt på hyllene og plukke reserverte bøker, lete etter eksemplarer som er “ikke på plass” eller sjekke om eksemplarer som står i fare for å få regning faktisk er på hylla. Finner du noe av dette kan du med ett trykk endre status, “plukke” mm i rapporten og dermed ordne opp der og da.

Vi har nå utvidet repertoaret av levende rapporter og har laget et eget meny punkt “Levende rapporter” under menyen Jobber & Rapporter. Her har vi samlet flere ulike rapporter som alle kjennetegnes ved at de er bygd opp over samme lest og at man kan “gjøre noe” fra rapporten.

Hvilke rapporter som er tilgjengelig for den enkelte BiblioFil-bruker kan variere ut fra tilgangene brukeren har og om biblioteket har tilleggsmoduler som innkjøp og periodika. Per nå er det disse rapportene som er tilgjengelige:

- Innkjøpsforslag for titler som ikke har ledige eksemplarer: Krever innkjøpsmodulen. Lister opp titler hvor alle eksemplarene er utlånt, slik at man ser hvor man må vurdere å kjøpe noe nytt.

- Innkjøpsforslag for titler som ofte er innlånt: Krever innkjøpsmodulen. Lister opp titler dere ofte låner inn, slik kan dere vurdere om dette er noe dere selv bør kjøpe.
- Oversikt over nyanskaffet materiale: hva har dere akkurat kjøpt inn? Kan avgrensnes på sjanger og medietype og kommer også i utskriftsvennlig format.
- Purring av manglende hefter: Krever periodika. Gjør det mulig å purre tidsskrift-hefter som er markert som “mangler”.
- Slett gamle hefter: Krever periodika. Sletter hefter som er eldre enn det man har angitt på abonnementet under “beholdes antall år”.
- Mest reserverte per nå: hvilke titler har flest reserveringer? Ramser opp dette uavhengig av antall eksemplarer.

Er det en rapport dere savner? Ta gjerne kontakt, så ser vi om det er noe vi klarer å få på plass.

Nyanskaffede musikk CD-er ved Tønsberg og Færder bibliotek.

Ny håndtering av RFID i skranken

Da vi startet opp med bruk av RFID i BiblioFil, var et viktig mål at BiblioFil skulle ha kontroll på når RFID-leseren er aktiv. Vi ville ikke risikere at informasjon fra RFID-brikker skulle dukke opp på skjermen i tide og utide, hvis en bok tilfeldigvis ble lagt på leseren. Vi ville integrere bruk av RFID i BiblioFil. Når en brikke skulle leses, f.eks. ved utlån og innlevering eller skrives til (programmeres/preges), skulle BiblioFil utføre dette og samtidig passe på at alarmen ble håndtert riktig (aktivert/deaktivert). Dette ble løst ved å installere programmer lokalt på klientene som sørget for kommunikasjonen mellom BiblioFil og RFID-leseren.

Ved overgang til BiblioFil på web ble dette mer komplekst og installasjonen mer krevende. Ikke minst ble dette problematisk når bibliotekets PC-er skulle oppdateres. Da måtte denne installasjonen gjentas, med behov for administrasjonsrettigheter.

Det enkleste ville vært om nettleseren kunne kommunisert direkte med RFID-leseren. WebUSB er en slik løsning, som eksponerer lokale USB-enheter på nettet. WebUSB støttes

i Chrome og compatible nettlesere som Edge. Det eneste man må gjøre er å erstatte USB-driveren til RFID-leseren med en WebUSB-driver. Det finnes programmer som f.eks. «Zadig» som gjør dette på en enkel måte. WebUSB har en sikkerhetsmekanisme som gjør at slike lokalt tilkoblede USB-enheter, ikke kan kommuniseres med uten en godkjenning. For å slippe en manuell godkjenning hver gang, kan man legge inn en forhåndsgodkjenning i Windows-registeret for nettleseren.

Dette fungerer fint! Vi er stolte av løsningen, som både er enkel, trygg og ukomplisert i bruk. Ikke minst slipper man installasjon av lokale programmer og lisenser! Den samme teknologien benyttes i vårt nye automatprogram og for hyllerydderen, og også for et utvalg av lokalt tilknyttede kvitteringsskrivere og etikettskrivere.

Vi tenker at overgang til å bruke WebUSB er noe bibliotekene og/eller IKT kan utføre selv, og har derfor laget en grundig beskrivelse av dette, men skulle det være behov, vil vi selvsagt også hjelpe til.

I februar startet vi opp med «Uglekassa: digital halvtime». Dette var et av innspillene vi fikk på Biblioteksjefmøtet i høst, og nå er vi i gang. Utgangspunktet er at vi inviterer til Uglekassa den første fredagen i måneden kl. 8.30. Hensikten er å ta opp aktuelle tema eller spørsmål som vi tror vil være nyttig for kundene våre. Vi legger opp til at deltakerne kan kommunisere med oss underveis. Det kan også bli lansering av nye funksjoner, tips eller demonstrasjon av våre andre produkter. Noen ganger kan det også hende at vi bare har «åpen mikrofon» hvor vi svarer fortløpende eller tar imot innspill fra dere.

Vi håper at så mange som mulig har anledning til å delta på Uglekassa og at dette kan bli en nyttig møteplass. Vi oppretter arrangement på Facebook-siden vår for å kunngjøre månedens tema, og vi setter pris på om dere klikker «deltar» eller «interessert» der – slik at vi får et estimat både på interessen for tema og ca hvor mange vi blir.

Vi gratulerer!

Nye kunder av FRI meråpent: Malvik og Førde bibliotek
Nye kunder av Biblioofil: Kombinasjonsbiblioteket
Lakselvbukt filial i Tromsø har blitt en del av Tromsø bibliotek- og byarkivs base. Tjensvold skole i Stavanger har også tatt i bruk Biblioofil siden sist.

Førde bibliotek har tatt i bruk FRI meråpent bibliotek.

TIPS- HJØRNET

Hvor finner jeg de 50 mest utlånte bøkene fra i fjor?

De "gamle" web-baserte statistikkprogrammene er fjernet helt. Man finner de samme tallene ved hjelp av utlån-, bestand- og låner-statistikkene i Biblioofil på web. Statistikk finner du på Søk/Hjem-siden under Bibliotekarfunksjoner.

Noen har savnet de ferdiglagde rapportene, som "50 mest utlånte bøker de siste 6 månedene". For å finne disse tallene bruk statistikken Utlån:

1. Avgrens til bøker: skriv "bøker" i "Angi søk for avgrensning" eller ccl-uttrykket "ff=l".
2. Velg fra/til datoer.
3. Under "Flere filter" ligger "Vis maks antall", skriv 50. Velg hvordan resultatet skal vises:
4. Hak av for "Antall".
5. Velg kolonner som skal vises, "Ordningsord" og "Tittel" er fornuftige valg.
6. Og da er det klart, trykk på "Lag rapport"!

**BIBLIOTEK
SYSTEMER**

Bibliotek-Systemer As · Postadresse: Boks 2093, 3255 Larvik · Besøksadresse: Faret 8, 3271 Larvik
Telefon: 33 11 68 00 · E-post: firmapost@bibsyst.no · www.bibsyst.no
Tekst og foto: Bibliotek-Systemer As · Redaktør: Marie Chetwynd Eikeland · Trykk: Saga grafisk as

